

OPENLEGGEN GEDEMPTE DENDER

Het openleggen van de gedempte Dender tussen de Noordlaan en de Bogaerdstraat zal de uitstraling en leefkwaliteit van Dendermonde ten goede komen.

Het openleggen van de Oude Dender ter hoogte van de Kasteelstraat en de Papiermolenstraat is een unieke gelegenheid om een nieuwe kade langs het water aan te leggen met de allure van een groot terras aan het water. Op de linkeroever (langs de Kasteelstraat) wordt het bestaande wandelpad ontubdeld in een wandeling op straatniveau en één op waterniveau. Langzame hellingen worden afgewisseld met grote horizontale vlakken en leiden de wandelaar tot op de lager gelegen kade. Aan de overzijde wordt de bestaande wandeling op straatniveau doorgetrokken tot op het einde van de Papiermolenstraat waar een trappenpartij toegang biedt tot op de lager gelegen wandeling.

Door deze ingreep wordt het mogelijk de Dender door te trekken, onder de Noordlaan door, tot aan de verhoogde Scheldeoeveren. De Noordlaan blijft op bestaand niveau maar wordt gesplitst in twee bruggen, één per rijrichting, waarbij de kruising van water en weg benadrukt wordt.

Onder de Noordlaan door en langsheen het water worden op beide oevers paden aangelegd die een veilige verbinding maken tussen de De Bruynkaai en het stadscentrum. De aanwezigheid van de rivier wordt hierdoor opnieuw voelbaar. De Dender herwint hierdoor een prominente plaats in de stad.

De openlegging zal pas kunnen worden uitgevoerd als een alternatief wordt gevonden voor de huidige parkeerplaatsen.

> sfeerbeelden van de toekomstige De Bruynkaai

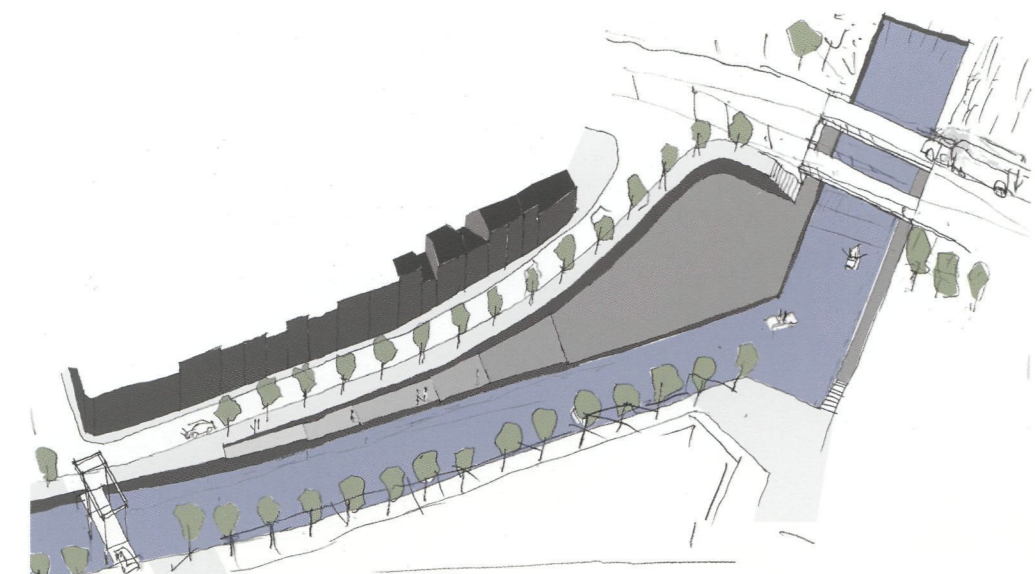
DE DE BRUYNKAAI

Het landschappelijke karakter van de De Bruynkaai dient versterkt te worden. De Oude Dender wordt doorgetrokken tot binnen dit gebied, een waterpartij vormt het eindpunt van de rivier. Op deze manier wordt het gebied opgedeeld in zones met een verschillend karakter en doel:

- Op de rechteroever krijgt het doortreksterrein een duidelijk gedefinieerde plek, opgenomen in deze groene omgeving.
- Op de linkeroever combineert het rastervormig aanplantingssysteem parkeren met groen tot een parkeerpark. Een tweede open plek maakt evenementen en tijdelijke manifestaties mogelijk.
- De elementen groen en water geven deze plek speelse en recreatieve mogelijkheden.

> huidige De Bruynkaai

> schets van de heropende Dender

> huidige toestand

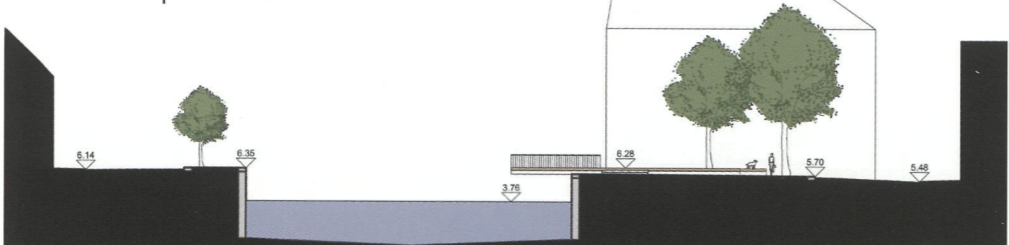

> herinnering en referentie

DE BOGAERDBRUG

De bouw van een nieuwe brug in aansluiting op de Bogaerdstraat is onlosmakelijk verbonden met het heropenleggen van de gedempte Dender. Dezelfde eisen en kwaliteiten als voor de Vlasmarktbrug gelden ook hier. De Bogaerdbrug wordt, gelijkaardig aan de Vlasmarktbrug, een eenvoudige ophaalbrug.

Tussen de Bogaerdbrug en de Vlasmarktbrug wordt, ter hoogte van het administratief centrum, het pleintje heraangelegd en heraan gepland. Een houten terras, dat uitkraagt over het water, vormt een rustpunt langsheen het wandelpad en betreft dit stukje stad bij het water. Dit terras is in opbouw en materiaal gelijkaardig aan het terras ter hoogte van de Vlasmarktbrug en aan de platformen en de steigers aan de saskom. Dit vormt een terugkomend element, een leidmotief, dat steeds inspeelt op de ruimtelijke omgeving als een variatie op een thema.

> snede ter hoogte van het platform aan het administratief centrum

> huidige toestand

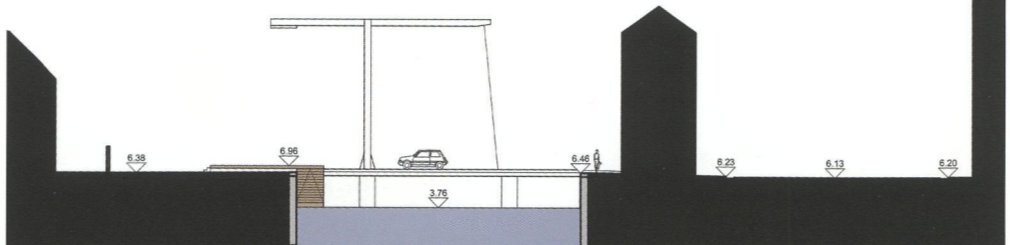

> referentieschetsen

DE VLASMARKTBRUG

De huidige Vlasmarktbrug is nu slechts een wegdek over de Dender op schaal van de auto. Deze charmante plek, centraal in de stad, verdient beter. De brug biedt niet alleen een mooi uitzicht op de rivier, maar verbindt ook de Grote Markt op de ene oever met de Vlasmarkt op de andere oever. Om de belevingswaarde van deze verbinding te verbeteren dringt zich een andere benadering op. De Vlasmarktbrug wordt een eenvoudige lichte constructie met een ophaalbrug.

De aansluitingen met de vernieuwde bestrating van de Grote Markt, met de bestaande bestrating en met de wandelpaden langs de Denderoeveren worden opgenomen in de heraanleg. De gebruikte materialen combineren eigentijdse materialen met natuursteensoorten.

> snede over de Dender ter hoogte van de Vlasmarktbrug

> huidige toestand

> een beeldkwaliteit langs de oevers

DE WANDELPADEN

Een grote troef ligt in de toegankelijkheid van de Denderoeveren over de gehele lengte. Hierdoor ervaart men tijdens een wandeling een afwisseling tussen de stedelijke wandelpaden en jaagpaden langsheen achtertuinen en achtergevels. Deze nuances geven vorm aan de relatie van de stad tot de Dender en dienen behouden en geherwaardeerd te worden waar nodig. De wandelpaden en jaagpaden worden heraangelegd. Langsheen het jaagpad wordt vlak boven het water een steiger aangebracht, tussen de Vlasmarktbrug en het sas, die als verlaagd wandelpad kan gebruikt worden en die in de toekomst als aanmeerplaats kan benut worden. Op de linkeroever, naast de Vlasmarktbrug, vormt op straatniveau een houten terras of stedelijk podium het start- of eindpunt van de verlaagde wandeling. Deze ingrepen aan de oevers kunnen privé-initiatieven stimuleren ter verbetering van de beeldkwaliteit van de achtergevels en tuinen.

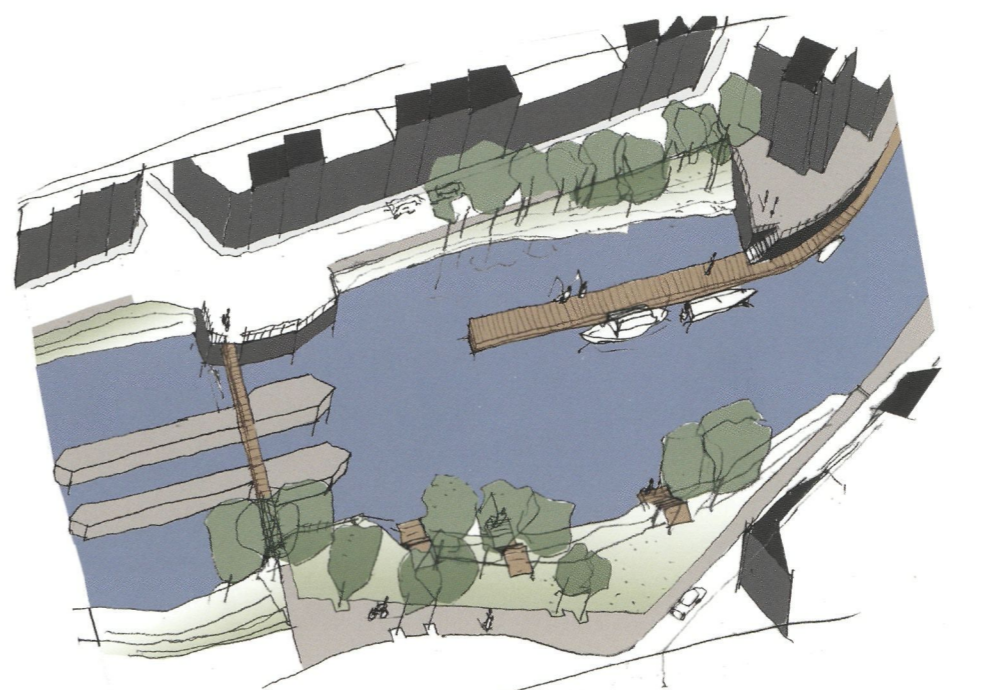
HET SAS EN OMGEVING

Het sas en de omgeving van de saskom vormen een bijzondere plaats langsheen de Oude Dender, enerzijds omwille van het industrieel verleden van de plek, anderzijds omwille van de overgang tussen stad en natuur.

restauratie van het sas Na overleg werd er gekozen voor een zachte restauratie van de bestaande sasconstructie. De nieuwe fietsers- en voetgangersbrug wordt een draaibrug die zal ingepland worden op de oorspronkelijke ligging van de brug. De brug wordt een lichte, elegante en sobere constructie, in overeenstemming met de sfeer die rond de plek hangt.

rechteroever langs St-Jorisgildedijk. Op de rechteroever worden de aansluitingen tussen de brug en de straat heraangelegd en verrijnd. Op de groene oevers wordt het contact met het water vergroot door het aanbrengen van houten platformen die zich uitstrekken tot over het water en inspelen op de niveaueverschillen in de oever. Deze platformen lenen zich uitstekend voor een waaier van activiteiten zoals verpozen, vissen of een picknick.

linkeroever langs Greffelinck. De houten steiger van de toekomstige jachthaven, die begint aan de Vlasmarktbrug, loopt hier uit in een pier. Het einde van de kaaimuur wordt opgevat als een groot terras, een trap maakt de verbinding tussen de wandelpaden op de oevers en de wandelpaden op de steigers en de pier. De groene oevers worden bewaard. Een heraanleg zorgt ervoor dat de aansluiting met de straat verbeterd wordt en het wandelpad langs de Dender niet langer onderbroken wordt, maar via het sas de stad uitloopt langs de Tragel tot in de verderop gelegen natuur.

> schets van de nieuwe saskom

INFO

De heropening van de Oude Dender en de (her)aanleg van het traject langs de Oude Dender en Scheldeoever is een initiatief van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Leefmilieu en Infrastructuur, administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Bovenschelde en de stad Dendermonde.

afdeling Bovenschelde
ir. Eric Van den Eede, afdelingshoofd
Nederkouter 28
9000 Gent
tel.: 09-268 02 11
fax: 09-268 02 72
e-mail: bovenschelde@lin.vlaanderen.be

stad Dendermonde
Norbert De Batselier, burgemeester
Administratief Centrum
Frans Courtenstraat 11
9200 Dendermonde
tel.: 052-25 10 79
fax: 052-25 10 12

ontwerper
ARCADIS Gedas nv – Atelier JPLX bvba

meer informatie
website stad Dendermonde: www.dendermonde.be

uitgave
maart 2004

contactpersoon project
ir. Ann Decouttere
tel.: 09-268 02 41
e-mail: ann.decouttere@lin.vlaanderen.be

contactpersoon project
Dienst Wegen en Waterlopen
ir. Jan Everaert
tel.: 052-25 11 02
e-mail: jan.everaert@dendermonde.be

DE DENDER LOOPT

herinrichting van de oude dender te dendermonde

VOORWOORD

Net als een aantal andere Vlaamse riviersteden speelt ook de stad Dendermonde sinds geruime tijd met het idee het water in haar binnenstad opnieuw een plaats te geven. Daartoe is door het Vlaams Gewest (afdeling Bovenschelde van de administratie Waterwegen en Zeevezen) en de stad Dendermonde werk gemaakt van een globale visie omtrent de herinrichting van de Oude Dender in het centrum van de stad.

Niet zonder enige trots kan gemeld worden dat vandaag concrete plannen hiervoor op tafel liggen. Deze voorzien naast het openleggen van het gedempte gedeelte van de Oude Dender ook in verschillende andere waardevolle maatregelen.

Het Vlaams Gewest en de stad Dendermonde willen zich dan ook gezamenlijk engageren om deze herwaardering van de Oude Dender in de komende jaren te realiseren.

Het gezamenlijk idee van de afdeling Bovenschelde en de stad Dendermonde om de gedempte Oude Dender in de binnenstad opnieuw open te maken, was het startschot voor een reeks acties.

Een eerste was de opmaak van een landschapsstudie voor de herinrichting van de Oude Dender vanaf de afdamming met het Denderkanaal tot aan de De Bruynkaai. Daarin is een scenario uitgewerkt dat de sterke troeven van het stedelijk en het natuurlijk landschap van de Oude Dender en haar omgeving uitspeelt.

Op basis van dit scenario is nu een geactualiseerde visie uitgewerkt voor de Oude Dender vanaf het oud sas tot aan de Noordlaan en de De Bruynkaai. Deze bestaat uit een aantal concrete projecten die in deze brochure toegelicht worden. De Dendermondenaars zullen ingrijpende wijzigingen zien aan hun Dender.

De Oude Dender wordt beschouwd als leidraad doorheen de stad. Er wordt naar gestreefd om de Denderoever over heel het traject op een samenhangende manier aan te leggen zodat er een eenheid in materialen en kleurgebruik ontstaat. Dit geldt dus ook voor het straatmeubilair, de verlichting en de aanplantingen. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn verzorgde aansluitingen aan bruggen, dwarsstraten, pleinen en wandelpaden. Locaties zoals de De Bruynkaai en de omgeving van het oud sas worden binnen de visie opgewaarderd tot aantrekkelijke en functionele plaatsen binnen de stad.

Een aantal specifieke projecten zal op basis van deze visie verder uitgewerkt worden. Het betreft in chronologische volgorde:

- De renovatie van het oud sas met heraanleg van de omgeving van de saskom
- Het bouwen van een nieuwe Vlasmarktbrug
- Het bouwen van een nieuwe Bogaerdbrug
- Het heropenen van de gedempte Dender
- Het herinrichten van de wandelpaden langs de oevers
- Het herwaarderen en herinrichten van de omgeving van de De Bruynkaai

Gilbert Bossuyt
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

HUIDIGE TOESTAND

HET SAS EN OMGEVING

DE WANDELPADEN

DE VLASMARKTBRUG

DE BOGAERDBRUG

OPENLEGGEN GEDEMPTE DENDER

DE DE BRUYNKAAI